

**RADA GMINY
KĘTRZYN**
woj. warmińsko-mazurskie

Załącznik do Uchwały Nr
XXIV/139/2019/2016
Rady Gminy Kętrzyn
z dnia 25 maja 2016 r.

**Gminny Program Przeciwdziałania
Przemocy w Rodzinie oraz
Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
na lata 2016 – 2020**

1. WSTĘP

Podstawą opracowania „Gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2016 – 2020” jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2005r. Nr 180 poz. 1493 z późn, zm.).

Opracowany program gminny skorelowano z dokumentami:

1. Krajowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie na lata 2014-2020,
2. Wojewódzki program przeciwdziałania przemocy w rodzinie w województwie warmińsko-mazurskim na lata 2015 – 2020,
3. Powiatowy program przeciwdziałania przemocy oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w Powiecie Kętrzyńskim na lata 2012 – 2016,
4. Strategia rozwoju Gminy Kętrzyn do roku 2020.

Program został opracowany przez Gminny Zespół Interdyscyplinary ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, a jego podstawowym celem jest ograniczanie na terenie Gminy Kętrzyn rozmiaru i następstw przemocy w rodzinie. Opracowanie programu poprzedzono przeprowadzeniem w roku 2015 na terenie Gminy Kętrzyn diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie.

2. PRZEMOC JAKO ZJAWISKO SPOŁECZNE

2.1. Definicja przemocy w rodzinie

Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem stanowiącym zagrożenie dla wszystkich uwikłanych w nią osób: ofiar, świadków, sprawców. Skutki jej są długotrwałe i istotnie wpływają na codzienne funkcjonowanie osób, których dotyczy.

Przemoc w rodzinie – *to intencjonalne działanie lub zaniechanie działania jednej osoby wobec drugiej, która wykorzystując przewagę sił narusza prawa i dobra osobiste jednostki, powodując zarazem cierpienie i szkody.*

O przemocy w rodzinie możemy mówić gdy wystąpią łącznie cztery warunki:

- 1) Mamy do czynienia z intencjonalnym działaniem lub zaniechaniem działania, które służy uzyskaniu określonego celu, wymuszenia konkretnego, stałego zachowania drugiej osoby np. bezwzględności posłuszeństwa, uległości itp.
- 2) Zachodzi nierównowaga sił. Jedna osoba ma wyraźną przewagę nad drugą. Jest silniejsza fizycznie, psychicznie, materialnie, społecznie i wykorzystuje swoją przewagę do podporządkowania, karania, wymuszania określonych zachowań.
- 3) Następuje naruszanie praw i dóbr osobistych drugiej osoby. Sprawca traktuje drugą osobę przedmiotowo. Daje sobie prawo do bicia, krytykowania, karania i poniżania, uważając, że jest to prawo należne tylko jemu. Traktuje drugą osobę jak pozbawiony jakichkolwiek praw przedmiot.
- 4) W wyniku powyższych zdarzeń osoba, wobec której stosowana jest przemoc, doznaje cierpienia oraz szkód fizycznych i psychicznych. Przy czym szkody mogą być wymierne lub nie, widoczne lub niedostrzegalne, natychmiastowe lub odłożone w czasie.

2.2. Rodzaje przemocy w rodzinie

Fizyczna – naruszanie nietykalności fizycznej

Przemoc fizyczna jest zachowaniem intencjonalnym powodującym uszkodzenie ciała lub niosącym takie ryzyko, np. popychanie, szarpanie, ciągnięcie, szturchanie, kopanie, bicie ręką, pięścią, uderzenie w twarz – tzw. Policzek, przypalanie, duszenie, krepowanie itp.

Psychiczna – naruszanie godności osobistej

Przemoc psychiczna zawiera przymus i groźby, np. obrażanie, wyzywanie, osądzanie, ocenianie, krytykowanie, straszenie, grożenie, szantażowanie, obwinianie, oczernianie, czytanie osobistej korespondencji, ujawnianie tajemnic, wyśmiewanie itp.

Seksualna – naruszenie intymności

Przemoc seksualna to przymuszanie osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, w chwili braku z jej strony pełnej świadomości, bez jej zgody, lub gdy w wyniku okoliczności boi się odmówić. Przymus może polegać na bezpośrednim użyciu siły lub emocjonalnym szantażu. Są to również takie zachowania jak obmacywanie, zmuszanie do niechcianych praktyk seksualnych, komentowanie szczegółów anatomicznych itp.

Ekonomiczna – naruszenie własności

Przemoc ekonomiczna wiąże się z celowym niszczeniem czyjejś własności lub współwłasności, pozbawianiem środków do życia. To niszczenie rzeczy, kradzież, zabieranie pieniędzy, dysponowanie cudzą własnością, zaciąganie pożyczek „na wspólne konto” bez zgody partnera, zmuszanie do spłacania cudzych długów itp.

Zaniedbanie – naruszanie obowiązku opieki nad osobami bliskimi

Zaniedbanie jest formą przemocy ekonomicznej i oznacza np. nie łożenie na utrzymanie, pozbawianie jedzenia, ubrania, schronienia, brak pomocy w chorobie, uniemożliwianie dostępu do miejsc zaspokajania podstawowych potrzeb: mieszkania, kuchni, łazienki itp.

2.3. Czynniki ryzyka występowania przemocy

Normy kulturowe i społeczne obowiązujące w danym środowisku, jak przekonanie o prawie rodziców do dominacji nad dzieckiem, przekonanie o prawie dominacji mężczyzn nad kobietami, hierarchiczny i autorytarny model rodziny, stereotypy na temat wzorców zachowań i potrzeb w relacjach mężczyzna – kobieta.

Nadużywanie alkoholu i uzależnienie od alkoholu – alkohol toruje drogę przemocy, osłabia kontrolę zachowań, zwiększa prawdopodobieństwo reagowania złością i gniewem, zaburza ocenę sytuacji i interpretację zachowań innych osób. Często jest przyczyną utraty pracy, kłopotów zdrowotnych, konfliktów z prawem – to wszystko jest przyczyną stresu i pogorszenia sytuacji życiowej, sprzyjając jednocześnie stosowaniu przemocy.

Podeszły wiek – ryzyko występowania przemocy wobec osób starszych wzrasta, gdy w rodzinie wcześniej występowały nieprawidłowości lub przemoc. Kiedy występuje silna wzajemna zależność członków rodziny, konieczność dzielenia wspólnego mieszkania, izolacja społeczna wynikająca z wieku lub niepełnosprawności, złe warunki socjalno-ekonomiczne.

2.4. Skutki przemocy w rodzinie

Przyrodzona i niezbywalna godność człowieka stanowi źródło wolności i praw obywatelskich. Przemoc w rodzinie jest w każdym przypadku naruszeniem godności stanowiącej prawo człowieka do życia, zdrowia oraz poszanowania godności osobistej.

Przemoc w rodzinie jest doświadczeniem traumatycznym, którego skutkiem są z jednej strony bezpośrednie szkody na zdrowiu fizycznym, a z drugiej poważne i długotrwałe szkody psychiczne ujawniające się w dalszym życiu. Dlatego przemoc domowa to poważny problem społeczny. Przemoc niszczy system rodziny, rozsada go od środka. Odziera ze wszystkich wartości, jak miłość, zaufanie i poczucie bezpieczeństwa, uniemożliwia prawidłowy rozwój dzieciom. Niesie ryzyko dziedziczenia przez najmłodszych zachowań przemocowych i powielania ich w dorosłym życiu. Niezwalczana przemoc przybiera na sile, utrwała się i eskaluje. Rodzina przestaje być azylem, a staje się więzieniem i miejscem kaźni. Osoby uwikłane w przemoc nie są w stanie normalnie funkcjonować w społeczeństwie.

3. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE GMINY KĘTRZYN

3.1. Geneza

W roku 2015 Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych z Warszawy przeprowadziło na zlecenie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie diagnozę zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Kętrzyn.

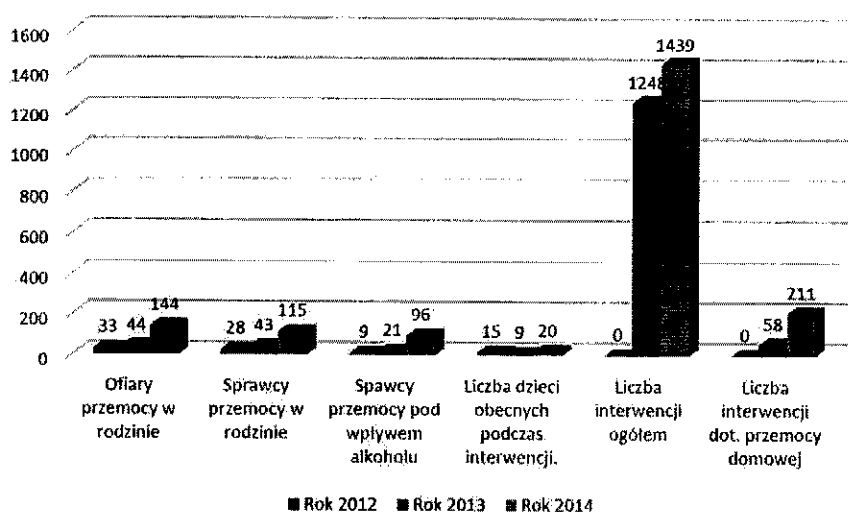
Dane do sporządzenia diagnozy pochodzą ze statystyk Zespołu Interdyscyplinarnego oraz informacji Komendy Powiatowej Policji w Kętrzynie. Dodatkowo zastosowano badania ankietowe przy użyciu standaryzowanego kwestionariusza. Badanie przeprowadzono wśród grupy:

- Dorosłych mieszkańców gminy: 303 osoby, w tym 216 kobiet i 87 mężczyzn;
- Dorosłych ofiar przemocy: 40 osób w tym 32 kobiety i 8 mężczyzn;
- Młodzieży gimnazjalnej: 102 osoby, w tym 49 dziewcząt i 53 chłopców.

Badania ankietowe przeprowadzono na terenie Gminy Kętrzyn w 2015 roku. Dane statystyczne obejmują lata 2012 – 2014.

3.2. Skala zjawiska przemocy w rodzinie.

Policja, która jest najaktywniejszą instytucją w kwestii niesienia pomocy osobom poszkodowanym w wyniku przemocy domowej, w latach 2012 – 2014 odnotowała szereg zdarzeń i interwencji. Na tej podstawie uzyskano dane które obrazuje poniższy wykres.

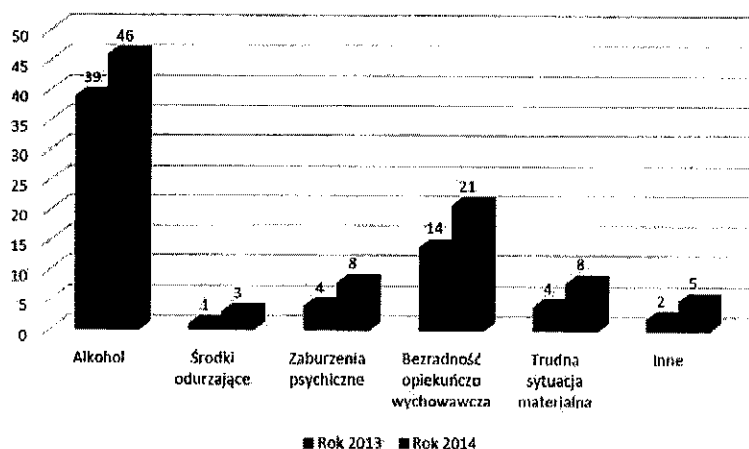

Wśród ogólnej liczby interwencji, liczba interwencji w 2014 roku spowodowanych przemocą w rodzinie znacząco wzrosła. O 76 przypadków wzrosła także liczba interwencji w zdarzeniach, gdzie sprawca przemocy znajdował się pod wpływem alkoholu, co stanowi niemal połowę wszystkich interwencji z powodu przemocy w rodzinie.

Z powyższego wykresu wynika, że zjawisko przemocy w rodzinie na chwilę obecną ma wyraźne tendencje wzrostowe. Z danych statystycznych wynika również, że najczęstszymi ofiarami przemocy w rodzinie są kobiety. W latach 2012 – 2014 na ogólną liczbę 144 ofiar, było 100 kobiet, 20 mężczyzn i 24 małoletnie dzieci.

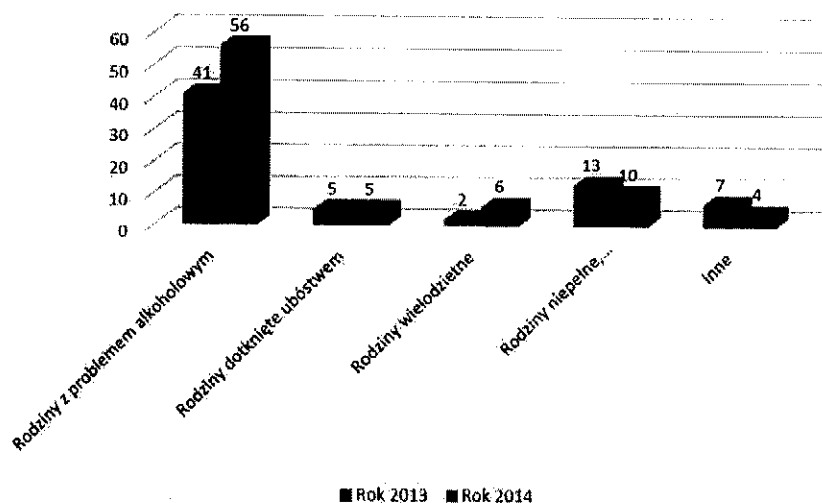
3.3. Czynniki determinujące przemoc

Poniższy wykres pokazuje, jakie czynniki na przestrzeni lat 2013 – 2014 mają największy wpływ na występowanie przemocy w rodzinie na terenie gminy.

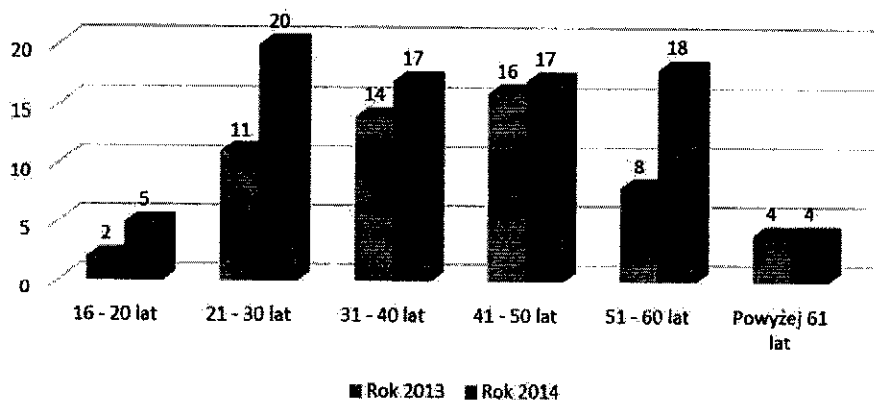
Daje się tu zauważyć dominującą rolę alkoholu, który stanowi ponad 50% wszystkich przypadków. Niestety alkohol jako substancja psychoaktywna wpływa na organizm człowieka również poprzez osłabienie wszelkich hamulców moralnych. Na terenie gminy dominuje również niekorzystny społecznie wzorec picia określany jako picie szkodliwe, czy nadużywania alkoholu. Powoduje ono często utratę kontroli nad swoim zachowaniem, a w konsekwencji również utratę kontroli na samym picim i uzależnienie. Istotnym czynnikiem jest również bezradność opiekuńczo wychowawcza, która często wynika z popełnionych wcześniej błędów wychowawczych. Na trzecim miejscu pojawia się trudna sytuacja materialna i zaburzenia psychiczne.

Również poniższe zestawienie rodzin, w których występuje zjawisko przemocy domowej potwierdza negatywną rolę alkoholu.

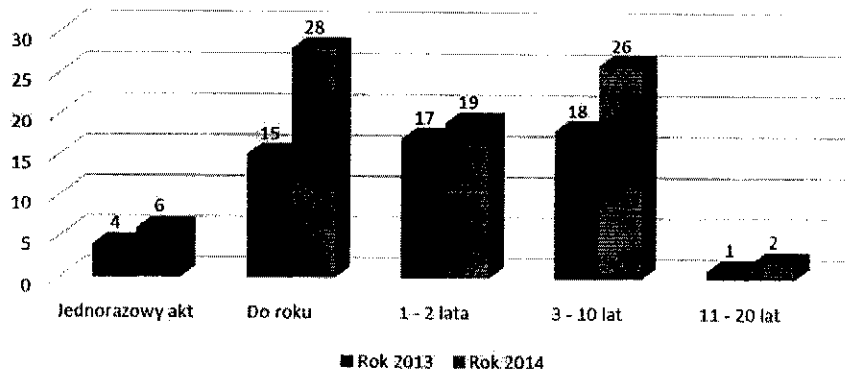

Tu na drugim miejscu pojawiają się rodziny niepełne. Jeżeli połączymy to z danymi z poprzedniego wykresu, to możemy założyć, że bezradność opiekuńczo wychowawcza w dużej mierze dotyczy właśnie rodzi niepełnych, wymagających specjalistycznego wsparcia, szczególnie w okresie wychowywania dzieci.

Gdy spojrzymy na poniższą tabelę przedziału wiekowego osób stosujących przemoc, zauważymy, że przemoc najczęściej zaczyna występować w przedziale wiekowym od 21 do 30 lat. W tej grupie oraz w grupie od 51 do 60 lat nastąpił wyraźny wzrost liczby przypadków w 2014 roku.

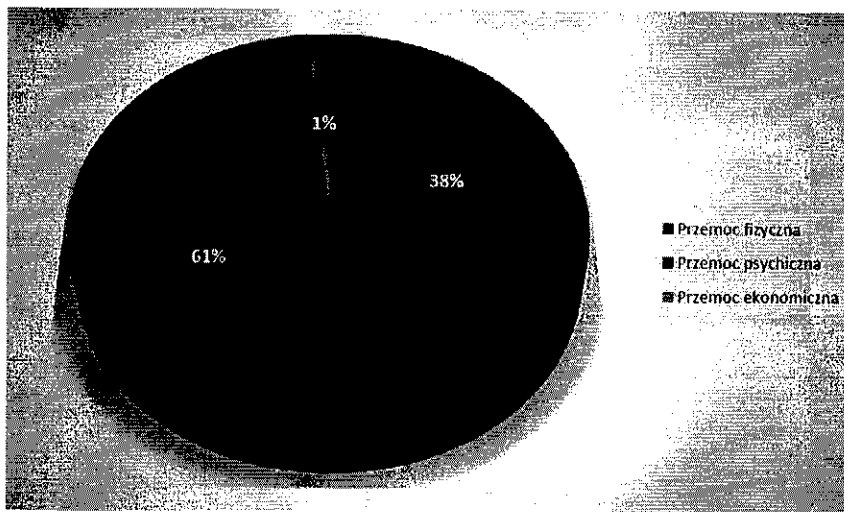

Pozytywnym zjawiskiem jest wynikającym z diagnozy jest skracanie się czasu od momentu wystąpienia przemocy do chwili jej zgłoszenia i zwrócenia się po pomoc, co obrazuje poniższy wykres.

3.4. Rodzaje przemocy w rodzinie

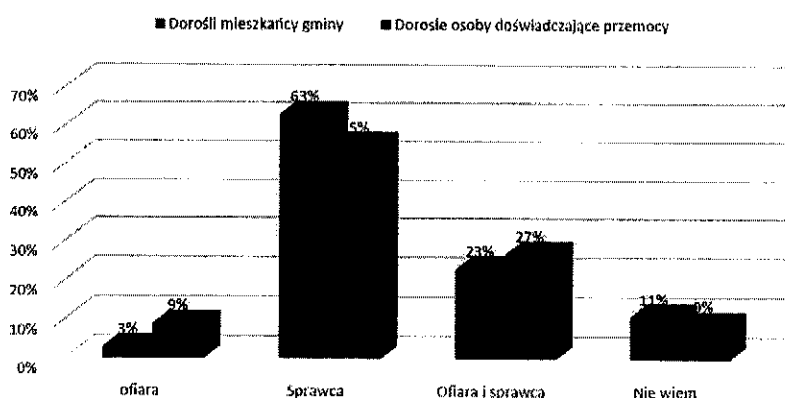
Zgodnie z danymi statystycznymi Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie w roku 2014 mieliśmy do czynienia z trzema rodzajami przemocy.

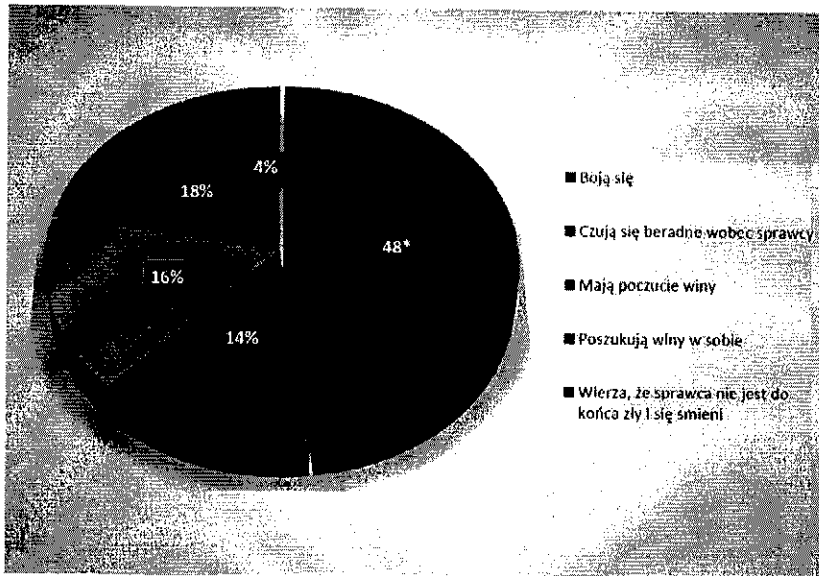
Na wykresie wyraźnie widać, że większość przypadków przemocy w gminie to przemoc psychiczna, najczęściej polegająca na wyzwiskach, groźbach, krytykowaniu i poniżaniu. Przemoc fizyczna dotyczy 38% przypadków, w większości jest to popychanie, rzadziej pobicie.

3.5. Przemoc w rodzinie w opinii mieszkańców gminy

Według większości ankietowanych za przemoc odpowiedzialny jest sprawca, jednak część badanych wskazuje na winę ofiary lub tę winę dzieli pomiędzy ofiarę i sprawcę.

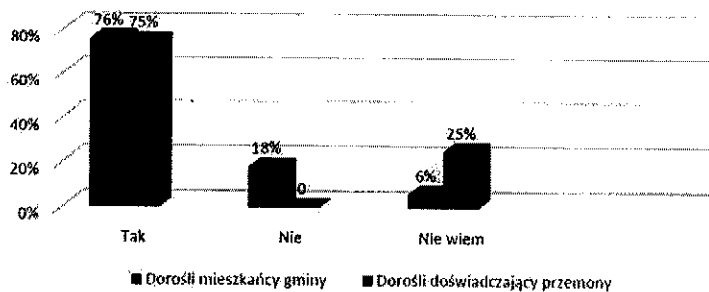

Na szczególną uwagę zasługuje fakt, że również ofiary przemocy w rodzinie są gotowe przyjąć winę na siebie lub współobwinić się razem ze sprawcą co obrazuje poniższy wykres powodów bierności lub przyzwolenia na złe traktowanie wskazanych przez same ofiary.

Większość jako przyczynę bierności wskazuje strach i bezradność. Jednak, aż 34% ofiar ma poczucie winy lub tej winy w sobie szuka. Ofiary przemocy domowej często mają niską samoocenę. Jest ona wynikiem długotrwałego działania sprawcy, jego agresji słownej, ciągłego wmawiania jej, że jest gorsza i winna. U podłoża wzajemnych relacji sprawcy z ofiarą często leży głębokie uczucie. Trudno wymagać od ofiar, żeby przekreślały całe lata wspólnego życia. Jest to również przyczyną usprawiedliwiania przez ofiary zachowania sprawcy i szukania winy w sobie.

Czy przemoc w rodzinie jest przestępstwem? Oto jak na to pytanie odpowiedzieli mieszkańcy.

Niepokojącym jest fakt, że 18% dorosłych biorących udział w badaniach uważa, że przemoc w rodzinie nie jest przestępstwem, a 25% osób doświadczających przemocy nie miało wiedzy na ten temat.

Z badania zaufania do instytucji wynika, że mieszkańcy jako instytucje mogące udzielić pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie wskazują przede wszystkim policję, której zaufałyby 63% ankietowanych i pomoc społeczną, której zaufałyby 38% badanych. Ankietowani zdecydowanie nie zwróciliby się o pomoc do służby zdrowia. Znajduje to odzwierciedlenie w statystykach instytucji wszczynających procedurę „Niebieskich Kart”, gdzie przoduje policja przez pomocą społeczną. Natomiast żadna karta nie wpłynęła ze strony służby zdrowia.

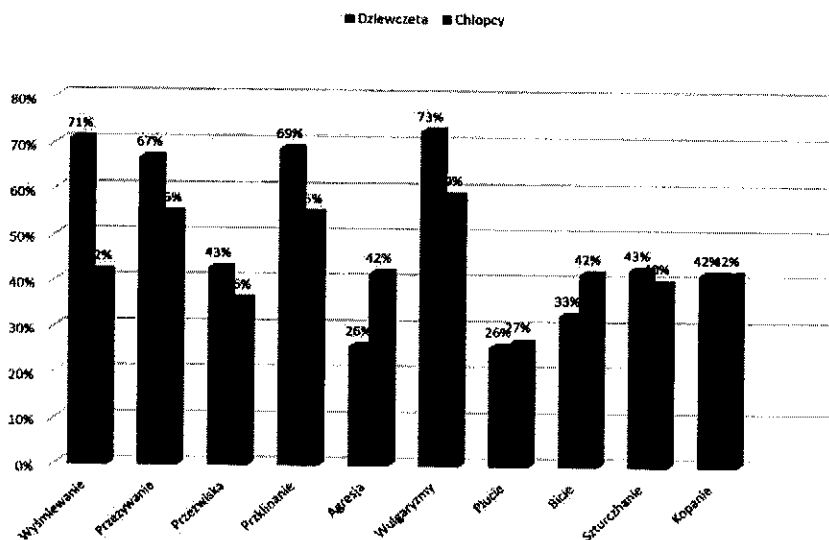
Bardzo częstymi świadkami przemocy w rodzinie są dzieci, które w ten sposób stają się też jej ofiarami. Na zadane pytanie: jak zachowuje się poza domem dziecko będące ofiarą przemocy domowej, dorośli mieszkańcy gminy w większości uważają, że jest agresywne, ciche i wycofane, skłonne eksperymentować z używkami, często łanie zasady społeczne. Również 74% ankietowanych twierdzi, że będą one w dorosłym życiu powielają wyuczony wzorzec zachowania i stosowały przemoc wobec swoich bliskich.

3.6. Młodzież a zjawisko przemocy

Dawniej zjawisko przemocy wśród dzieci występowało rzadko i wiązało się z potrzebą dominacji jednostek lub grup. W chwili obecnej rozprzestrzeniła się bardzo szybko i przyjmuje najróżniejsze formy. Może być przejawem brutalności, arogancji, presji psychicznej. Zachowania agresywne w tym wieku są często formą zwrócenia uwagi na siebie i swoje problemy.

Młodzież zapytana w ankiecie o to, z czym kojarzy przemoc, najczęściej odpowiadała, że z biciem lub bójkami (74%). Stosowanie agresji słownej, czyli wyzywanie, wyśmiewanie kojarzy się z przemocą 53% ankietowanej młodzieży. Bardzo często uczniowie wymieniali również przemoc fizyczną i psychiczną, agresję oraz ogólnie pojęte zło.

Poniższy wykres pokazuje rodzaje zachowań agresywnych obserwowanych przez gimnazjalistów naszej gminy.

Na wykresie widać nieco odmienny sposób widzenia przemocy przez chłopców i dziewczęta. Chłopcy częściej odbierają przemoc jako działanie fizyczne (kopanie, szturchanie, bicie, plucie). Natomiast dziewczęta są bardziej wyczulone na agresję słowną (wyśmiewanie, wyzwiska, wulgaryzmy). Niestety wiele z tych zachowań jak np. stosowanie w mowie potocznej dużej ilości wulgaryzmów jest po prostu wyniesione z domu rodzinnego.

3.7. Kierunki działań samorządu lokalnego na przyszłe lata

Na podstawie powyższej diagnozy, jako priorytetowe w celu niesienia pomocy osobom dotkniętym lub zagrożonym przemocą domową, powinny stać się następujące działania:

1. Prowadzenie akcji profilaktycznych w szkołach oraz w środowisku lokalnym, mających na celu zwiększenie bezpieczeństwa oraz poprawę stanu wiedzy na temat uzależnień i ich skutków, m.in. przemocy w rodzinie.
2. Prowadzenie akcji profilaktycznych wśród dzieci i młodzieży, mające na celu zwiększenie możliwości atrakcyjnego spędzania wolnego czasu, co może odwrócić ich uwagę od działań negatywnych, w tym stosowania przemocy.
3. Prowadzenie akcji informacyjnych mających na celu podniesienie świadomości różnego rodzaju zagrożeń związanych z przemocą, zarówno bezpośrednią jak i internetową.
4. Przygotowanie różnego rodzaju działań skierowanych do dzieci, młodzieży oraz dorosłych mieszkańców Gminy, mających na celu propagowanie zdrowego stylu życia oraz działania edukacyjne uświadamiające rolę uzależnień w występowaniu zjawiska przemocy domowej.
5. Przygotowanie kampanii informacyjnej na temat wszystkich instytucji, których celem jest niesienie pomocy osobom z problemami będącymi wynikiem uzależnień, bezrobocia oraz stosowania przemocy w rodzinie.
6. Egzekwowanie od instytucji związanych z szeroko pojętą służbą zdrowia, niesienia pomocy zdrowotnej oraz związanej z uruchamianiem procedury „Niebieskiej Karty”.
7. Przeprowadzenie akcji informacyjnej w zakresie opieki i pomocy prawnej przysługującej ofiarom przemocy w rodzinie.

4. CELE PROGRAMU

4.1. Cel główny

Ograniczenie na terenie Gminy Kętrzyn rozmiaru i następstw zjawiska przemocy w rodzinie.

4.2. Cele szczegółowe

- Podnoszenie świadomości społecznej w celu uzyskania pozytywnych zmian norm kulturowych dotyczących przemocy w rodzinie.
- Wdrażanie na terenie gminy Kętrzyn rozwiązań systemowych w zakresie udzielanego wsparcia rodzinom dotkniętym problemem przemocy.
- Rozwój instytucji, służb i osób działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

5. OBSZARY, DZIAŁANIA WSKAŹNIKI I REALIZATORZY

5.1. Obszar 1: Profilaktyka i edukacja

5.1.1. Działania

- Szeroka edukacja w szkołach gminnych na wszystkich poziomach wiekowych z zakresu przemocy w rodzinie i przemocy rówieśniczej.
- Prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych dla młodzieży gimnazjalnej z grup ryzyka.
- Coroczna realizacja programu „Szkoła dla rodziców”, lub podobnego podnoszącego umiejętności wychowawcze i promującego wychowanie bez przemocy.
- Organizacja lokalnych i udział w ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych obalających mity i stereotypy na temat przemocy w rodzinie.
- Udostępnianie ulotek informacyjnych kierowanych do ogółu społeczeństwa.
- Zamieszczanie informacji i artykułów na temat przemocy w lokalnym biuletynie i na stronie internetowej GOPS.
- Wspieranie różnych inicjatyw oddolnych instytucji i osób działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie gminy Kętrzyn.
- Organizacja wykładów, debat i warsztatów poszerzających wiedzę o problemie przemocy dla mieszkańców gminy.

5.1.2. Wskaźniki

- Liczba uczniów uczestniczących w programach profilaktyczno-wychowawczych.
- Liczba uczniów uczestniczących w zajęciach socjoterapeutycznych.
- Liczba rodziców i wychowawców uczestniczących w szkoleniach podnoszących kompetencje wychowawcze.
- Liczba materiałów edukacyjnych przygotowanych i skierowanych do mieszkańców gminy.
- Liczba artykułów (informacji) zamieszczonych w mediach.
- Liczba zrealizowanych działań w ramach wsparcia inicjatyw oddolnych.
- Liczba spotkań z mieszkańcami dotyczących przemocy.

5.1.3. Realizatorzy

- Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.
- Gminny Ośrodek Kultury.
- Szkoły, placówki oświatowe, przedszkola.
- Komenda Powiatowa Policji w Kętrzynie.
- Kościoły i związki wyznaniowe.
- Organizacje pozarządowe.
- Inne podmioty i instytucje.

5.2. Obszar 2: Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie

5.2.1. Działania

- Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego i stosowanie procedury Niebieskiej Karty.
- Utrzymanie działalności i dążenie do poszerzenia oferty Ośrodka Konsultacyjno – Psychoedukacyjnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie prowadzącego specjalistyczną pomoc psychologiczną, terapeutyczną i prawną.
- Zapewnienie w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2005r. Nr 180 poz. 1493 z późn. zm.) bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom.
- Opracowanie i aktualizacja informatora o możliwościach uzyskania i formach pomocy udzielanej lokalnie jak również poza instytucjami gminy Kętrzyn.
- Umieszczanie w razie konieczności osób doświadczających przemocy w ośrodkach wsparcia i ośrodkach interwencji kryzysowej poza gminą Kętrzyn.
- Prowadzenie w szkołach tzw. Skrzynek Korczakowskich.
- Udostępnianie ulotek informacyjnych dla osób dotkniętych przemocą.

5.2.2. Wskaźniki

- Liczba procedur Niebieskiej Karty.
- Liczba osób korzystająca z poradnictwa specjalistycznego.
- Liczba osób skierowanych do ośrodków interwencji kryzysowej.
- Liczba dzieci zabranych z rodziny w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
- Liczba ujawnionych w szkołach przypadków przemocy w rodzinie i przemocy rówieśniczej.
- Liczba materiałów informacyjnych, ulotek przygotowanych i kierowanych do osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

5.2.3. Realizatorzy

- Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.
- Szkoły, placówki oświatowe, przedszkola.
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.
- Sąd rejonowy, kuratorskie służby sądowe
- Komenda Powiatowa Policji w Kętrzynie.
- Organizacje pozarządowe.
- Inne podmioty i instytucje.

5.3. Obszar 3: Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie

5.3.1. Działania

- Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego i stosowanie procedury Niebieskiej Karty.
- Motywowanie sprawców przemocy w ramach pracy Ośrodka Konsultacyjno – Psychoedukacyjnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie do konstruktywnej zmiany swego zachowania.
- Kierowanie osób stosujących przemoc w rodzinie do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym.
- Monitorowanie zachowań osób, które ukończyły program korekcyjno – edukacyjny przez 6 miesięcy po zakończeniu programu.
- Kierowanie wobec osób stosujących przemoc w powiązaniu z nadużywaniem alkoholu wniosków do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o podjęcie działań w kierunku zobowiązania do leczenia odwykowego.
- Udostępnianie ulotek informacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

5.3.2. Wskaźniki

- Liczba procedur Niebieskiej Karty.

- Liczba osób korzystająca z poradnictwa specjalistycznego.
- Liczba osób skierowanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Liczba osób skierowanych na program korekcyjno – edukacyjny i osób, które ukończyły program.
- Liczba materiałów informacyjnych, ulotek przygotowanych i kierowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie.

5.3.3. Realizatorzy

- Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.
- Poradnia Leczenia Uzależnień w Kętrzynie
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.
- Sąd rejonowy, kuratorskie służby sądowe
- Komenda Powiatowa Policji w Kętrzynie.
- Organizacje pozarządowe.
- Inne podmioty i instytucje.

5.4. Obszar 4: Współpraca służb i instytucji. Podnoszenie kompetencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

5.4.1. Działania

- Organizacja szkoleń podnoszących kwalifikacje dla Zespołu Interdyscyplinarnego i osób pracujących w ramach Grup Roboczych w procedurze Niebieskiej Karty.
- Wsparcie dla instytucji i osób, których praca wiąże się z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie i pomocą osobom uwikłanym w przemoc w podnoszeniu kompetencji niezbędnych do jej wykonywania.
- Organizacja konferencji i spotkań dla instytucji i osób działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a szczególnie członków Zespołów Interdyscyplinarnych i Grup Roboczych działających na terenie powiatu kętrzyńskiego w celu wymiany doświadczeń, promowania dobrych praktyk i wypracowywania standardów postępowania w ramach procedury Niebieskiej Karty.

5.4.2. Wskaźniki

- Liczba zorganizowanych szkoleń.
- Liczba osób podnoszących kwalifikacje.
- Liczba konferencji i spotkań dla instytucji i osób działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

5.4.3. Realizatorzy

- Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
- Gminny Koordynator ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.
- Szkoły, placówki oświatowe, przedszkola.
- Komenda Powiatowa Policji w Kętrzynie.
- Kościoły i związki wyznaniowe.
- Organizacje pozarządowe.
- Inne podmioty i instytucje.

6. FINANSOWANIE PROGRAMU

Źródłem finansowania zadań zawartych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie na lata 2016 – 2020 będą środki własne gminy, oraz środki pozyskane z innych źródeł w ramach projektów. Część zadań określonych w programie będzie również finansowana z środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

7. REALIZACJA PROGRAMU

7.1. Zarządzanie programem

Programem zarządzać będzie Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie powołany przez Wójta Gminy Kętrzyn.

W ramach odbywanych co najmniej raz na kwartał spotkaniach Zespół Interdyscyplinarny będzie:

- 1) Na bieżąco monitorował realizację programu.
- 2) Inicjował działania w ramach realizacji programu.
- 3) Określał potrzeby finansowe na realizację programu.
- 4) Określał sposób prowadzenia badań zjawiska przemocy na terenie gminy Kętrzyn.

7.2. Monitorowanie programu

1. Programu będzie monitorowany na bieżąco przez Zespół Interdyscyplinarny poprzez zbieranie danych dotyczących realizowanych zadań i ocenę osiągnięcia założonych w programie celów. Przewodniczący Zespołu będzie do końca I kwartału każdego roku kalendarzowego składał Wójtowi Gminy Kętrzyn sprawozdanie z realizacji programu.
2. Dla zbadania efektów realizacji programu będą również przeprowadzane badania zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy Kętrzyn. Badanie będzie przeprowadzone po trzech latach realizacji programu i na jego zakończenie. Celem badań będzie kontrola efektów realizacji programu oraz weryfikacja potrzeb w zakresie jego ewaluacji. Sposób przeprowadzenia badań, ich zakres i metody, oraz osoby odpowiedzialne za ich przeprowadzenie określi Zespół Interdyscyplinarny.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY**

Andrzej Sienkiewicz